

Hammerfest Kommune
Postboks 1224
9616 HAMMERFEST

DATO: 27.mai 2021

Uttalelse til kommuneplanens arealdel for Hammerfest kommune

Reinbeitedistrikt 22 viser til kommuneplanens arealdel for Hammerfest kommune som er til høring og offentlig ettersyn. Utover dette vises fra denne side også til våre innspill til oppstart av planarbeidet hhv. til Hammerfest og Kvalsund kommune.

1. saken

Med dokumenterte ulovlige forhold i Repparfjorddalen har Reinbeitedistrikt 22 krevd at kommunen foretar ulovlighetsoppfølging av disse, noe som frem til nå ikke har ført frem. Inntil dette er gjort kan Reinbeitedistriktet vanskelig inngå realitetsdrøftelser om en kommuneplan som i stor grad legger opp til å legalisere ulovlige forhold etter gjeldende kommuneplan og arealdelplan. Dette har hele tiden vært tema i den omfattende møtevirkosomhet vi har hatt med kommunen.

For vår del ivaretas saken nå av advokat Jon-Andreas Lange, Dalan advokatfirma. Kommuneadvokaten for Hammerfest kommune ivaretar kommunens interesser. Nærmere redegjørelse om dette er ikke nødvendig da disse forhold bør være godt kjent av partene.

Denne uttalelsen til kommuneplanens arealdel for Hammerfest kommune er ikke erkjennelse av at Reinbeitedistrikt 22 frafaller kravet om ulovlighetsoppfølging ovenfor Hammerfest kommune.

2. Innsigelsesrett og bistand

Reinbeitedistrikt 22 er klar over vi etter loven ikke har innsigelsesrett selv om kommuneplanens arealdel berører oss direkte, og har stor betydning for vår reindrift og tilstedeværelse i kommunen. Innsigelsesretten tilligger blant annet Sametinget etter loven, jf §§ 5-4 og 8-4.

Vi kan heller ikke se at planen ivaretar naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, slik påkrevet av loven. Følgelig må, slik vi ser det Sametinget bistå i planleggingen, jf § 3-2.

Det vites ikke om denne planen er utarbeidet i samsvar med Sametingets planveileder for sikring for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Herunder især kapittel 6 – i planveilederen.

3. Reinbeitedistrikt 22 - naturgrunnlaget

Reinbeitedistrikt 22 kan ikke tillate forhold som ødelegger beitegrunnlaget for vår reindrift i kommunen. Dette hensynet, altså sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ivaretas i planleggingen etter plan- og bygningsloven § 3-1 er ikke ivarettatt. Bestemmelsen utfyller formålsbestemmelsen i loven, og er av stor betydning ved tolkning av loven.

4. Kommuneplanens arealdel

Reinbeitedistrikt 22 er på ca 980 km² lokalisert innenfor kommunene Hammerfest (tidligere Kvalsund), Porsanger og Alta.

Reinbeitedistrikt 22 er et av de reinbeitedistriktene i Norge som har «mistet» det meste av beiteareal i distriktet. De områdene som reindrifta taper er de mest verdifulle områdene, som flytteleier, trekkveier, drivningsleier, slakte- og merkeplasser, og kalvings- og luftingsområder.

Protect Sàpmi har i 2020/21 gjennomført en konsekvensutredning der primærobjektet var planlagte gruvevirksomhet på Gumppejuni og Nussir. I samme utredning så utrederne også på hele inngreppssituasjonen for vårt reinbeitedistrikt, selv om dette ikke var fokuset. Resultatet etter utredningen var sjokkerende for mange, men for oss i reinbeitedistriktet var bildet som forventet. Etter at 420 KV-linja og gruvevirksomheten er realisert så står distriktet tilbake med ca 30% av opprinnelig areal, mao 70% tapt. I Hammerfest kommuneplanens arealdel fremgår rimelig klart et ønske om at restarealet også skal fratas reindrifta og reguleres til ymse formål. De samla inngrep i Reinbeitedistrikt 22 har for lengst overskredet enhver form for tilpasningsplikt, da denne ikke finnes mer.

Reinbeitedistrikt 22 kan ikke se at Hammerfest kommune på noe tidspunkt i planleggingen har vurdert de samla belastningene av alle inngrep innenfor Reinbeitedistrikt 22, slik FN-Konvensjonen om Sosiale- og politiske rettigheter artikkel 27 krever det. Reindriftas flytte- og trekkleier er lovmessig beskyttet gjennom lov om reindrift 2007, noe som heller ikke er vurdert.

Reinbeitedistrikt 22 kan ikke se at det er gjort plangrep for ivareta arealinteressene for vårt reinbeitedistrikt. Tilbakeføring av «ubrukte» areal til LNFR har liten eller ingen betydning da tiltak til fremme allment friluftsliv er tillatt, spredt bebyggelse likeså og bruksendringer av eksisterende bebyggelse og utvidelse av bygningsmasse i tilknytning til disse. Alle slike forhold er med på å invitere til økt trafikk inni reinbeiteområder, de vil forringe arealene og svekke reindriftas næringsvirksomhet.

Hensynsoner, slik de er beskrevet i kapittel 6 på side 37 i underkapittel 6.2.2 «Hensynssone reindrift (H520) har utelatt Reinbeitedistrikt 22 i beskrivelsen, noe vi finner å være meget useriøst fra en kommune. Hammerfest må da forstå at Reinbeitedistrikt 22 er beiterettshavere over det meste av tidligere Kvalsund kommune. Beskrivelsen i kapittel 6.2.2 omhandler blant annet svømmeområdet innenfor reinbeitedistrikt 22 over Vargsundet som gjelder reinbeitedistrikt 20 Kvaløya, videre reinbeitedistrikt 21 – Gearretnjårga med 3 viktige passasjer/trekkleier i Hofsethøgda på området Skaidi – intet om reinbeitedistrikt 22.

B201-203 Boligtomter i Dalveien

Fra kommunens side er det tiltenkt tilrettelagt for aktive hundekjørere. Det anbefales at områdene benyttes til hundegård. B203 benyttet til bolig. Videre anbefales å regulere inn en ekstra boligtomt nord for B201 gjennom endring av reguleringsplan for Kvalsundlia syd.

Kvalsunddalen blir tidlig bart, og er således et viktig vårbeite, og dermed også et kalvingsområde. Viktig sommer- og tidlig høstbeite. Området blir dessuten benyttet som beite til reinflokken under merking av kalv.

Reinbeitedistriktet ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BFR107 – Repparfjor

Hele området Margohppi utgjør et viktig vårbeite for rein med tidlig bart. Reinbeitedistriktet kan ikke tillate økt bebyggelse i slike marginale områder som sjø/kystsonen er.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BFR110-123 Repparfjordalen

Hele Repparfjordalen er et viktig beiteland for rein, især om våren med tidlig bart og likeledes om høsten når rein er på vandring etter sopp. Området skulle aldri ha vært tillatt den massive ødeleggelsen som hytteområdet med alle dets ulovligheter har forårsaket og fortsatt forårsaker næringsutøvelsen.

BFR124 – ved Skàidi trafostasjon

Skaidiområdet, herunder området på sør og øst-siden er viktige beiteareal for rein. Dette er også en av de få «restarealene» som reindrifta må kunne klare seg på. Forstyrrelser inni slike marginale områder burde aldri kunne være tillatt.

BFT 201 Veslemoen

Kommunen har tiltenkt området mellom E6 og Repparfjorelva brukt til reisevirksomhet basert på hundekjøring. Området ligger inni beitehagen for rein under merking av kalv for Skàiddaduottar-siida og er dermed også i konflikt med slakteanlegget på Åsaroaivi som benyttes av hele reinbeitedistrikt 22 om høsten. Forstyrrelser med etablering av hundegård med der tilhørende støy og arealbeslag utover hundegården inni beitehagen med flere tusen rein samlet vil skape en uholdbar situasjon, og klart vil ha en unnvikelseeffekt for rein.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BRU101

Foreslåtte område til råstoffutvinning ligger innenfor Reinbeitedistrikt 22. Kvalsunddalen er tidlig bart og utgjør således et viktig vårbeite for rein, især simler som skal føde, og utover sommeren til høsten. Kvalsunddalen er også benyttet til beitehage under kalvemerking.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BRU102

Foreslåtte område til råstoffutvinning ligger innenfor Reinbeitedistrikt 22. Kvalsunddalen er tidlig bart og utgjør således et viktig vårbeite for rein, især simler som skal føde, og utover sommeren til høsten. Kvalsunddalen er også benyttet til beitehage under kalvemerking.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BN104

Området er av kommunen planlagt skal avsettes til fremtidige utvidelse av næringsområdet på Markkopnesset.

Hele kystsonen Markkopnesset utgjør en viktig vårbeite for rein, og videre utvidelse av næringsvirksomhet på Markkopnesset vil ikke tillates fra denne side. En kjenner ikke til om dagens næringsvirksomhet på Markkopnesset har alle nødvendige tillatelser for drift. Entreprenør har til dagsdato ikke innhentet ekspropriasjonstillatelse eller noe form for forhåndstiltredelse.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BN202 – Kvalsunddalen, Fossvang - Oppstillingsplass for maskiner og midlertidig lagring av utstyr og masser.

BN203 – Kvalsunddalen, Oppstillingsplass for maskiner og midlertidig lagring av utstyr og masser.

BN204 Fægfjord er tiltenkt utvidelse av eksisterende bygningsmasse med tilretteleggelse for mer næringsareal med kaifront og innkvarteringsanlegg.

Disse områdene utgjør viktige beiteområder for rein, og må dessuten anses å ha kritisk funksjon, især om våren da reinen er i dårlig ernæringsmessig tilstand og trenger all den ro den kan ha på områder som er tidlig bart. Se anførsler foran gjeldende for BRU101 og BRU102 til BN202 og BN203.

Det vil ikke være reindriftsfaglig forsvarlig å utvide bygningsmassen eller tilrettelegge for mer næringsareal. En slik utvidelse vil stenge for hele infrastrukturen med trekk- og flytteleie for rein mellom Repparfjordfjellet, Aris og Fægfjord. Strider mot lovmessig vern av flytteveier, jf lov om reindrift 2007.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

BIA203

Kommunen har tiltenkt at det innenfor området i Skàidi-området skal tillates idrettsrelaterte tiltak/arrangementer evt. etablering av nærmiljøanlegg.

Reinbeitedistrikt 22 er skeptisk til etablering av idrettsrelaterte anlegg i umiddelbar nærhet til reindrifta i området. En ansamling av mennesker vil være negativ i forhold til reindrift når menneskelig trafikk inviteres inni allerede marginaliserte områder med store inngrep i nærområdet. Menneskelig trafikk med sykkel- og andre type fasiliteter med stier inni reindriftsområder vil føre til uønsket atferd hos rein med press på nabo reinbeitedistrikter med etterfølgende sammenblandinger mellom ulike reinbeitedistrikt.

Reinbeitedistrikt 22 ber om at foreslåtte arealformål tas ut av planen da den vil føre til vesentlige negative konsekvenser for naturgrunnlaget til samisk kultur og næringsutøvelse.

5. Avslutning

Reinbeitedistrikt ønsker ikke tiltakene gjennomført, og ber Sametinget om å fremme innsigelser mot følgende tiltak:

B201-203 Boligtomter i Dalveien

BFR107 – Repparfjor

BFT 201 Veslemoen

BRU101

BRU102

BN104

BN202

BN203

BN204

BIA203

Reinbeitedistrikt 22 er åpen for å drøfte saken med Sametinget og Hammerfest kommune.

Med hilsen

Reinbeitedistrikt 22

Nils M. Utsi

Leder

Kopi: Samediggi/Sametinget v/Elina Hakala, Postboks 3, 9735 Karasjok